

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017****ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν· «Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὅς ἂν ὀρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερῶς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἕξω τοῦ καταλόγου κυρίου εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν.» Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· «Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἰκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι. Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὅδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι.»

[Ξενοφών, Ἑλληνικά 2.3.51 – 2.3.53]

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Καὶ τοῦτον... ἀσεβέστατοι.»

[30 μονάδες]

2 α. Με ποιο τρόπο κατορθώνει ο Κριτίας να παρακάμψει το νόμο που θέσπισαν οι Τριάκοντα και προέβλεπε πως μόνο η βουλή των πεντακοσίων μπορούσε να καταδικάσει σε θάνατο όποιον βρισκόταν στον κατάλογο των τριών χιλιάδων; Γιατί φτάνει στο σημείο να παρακάμψει ένα νόμο που είχε ο ίδιος ψηφίσει και τι υποδηλώνει αυτό για τον τρόπο που οι Τριάκοντα διαχειρίζονταν την εξουσία;

[10 μονάδες]

2β. Ποια είναι η αντίδραση του Θηραμένη, όταν ακούει την καταδικαστική γι' αυτόν απόφαση; Πώς προσπαθεί να δείξει την ασέβεια των τριάκοντα απέναντι στους θεούς; Σε τι πιστεύετε πως αποσκοπεί αυτή του η προσπάθεια;

[10 μονάδες]

4α. Να γίνουν χρονικές αντικαταστάσεις στους ακόλουθους ρηματικούς τύπους: ίκετεύω, ἔγραψαν.

[5 μονάδες]

4β. Να κλιθούν στον ενικό αριθμό και στον πληθυντικό αριθμό οι ακόλουθες λέξεις: βουλή, ἔργον ἄνδρες, ὁ βωμός, νόμοις

[5 μονάδες]

4γ. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα

Οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική
εἶπεν			
	βούληται		
ἀνεπήδησεν			

[6 μονάδες]

4δ. Να κλιθεί η οριστική και η προστακτική του ρηματικού τύπου ἄγνωῶ στον χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται.

[4 μονάδες]

5. Στην περίοδο που ακολουθεί να χαρακτηριστούν συντακτικώς οι υπογραμμισμένες λέξεις και να αναγνωριστεί η δευτερεύουσα πρόταση (εἶδος και συντακτική λειτουργία).

Βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδειῖξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἄνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοῦς ἀσεβέστατοι.

[10 μονάδες]

6. Να γράψετε δύο ομόρριζα (απλό ή σύνθετο) της νεοελληνικής γλώσσας για κάθε μία από τις ακόλουθες λέξεις: ποιήσω, βούλομαι, έπιδείξαι, βούλομαι, έγραψαν, όρων, φανερώς, ίκετεύω, άποθνήσκειν, ψήφου

[10 μονάδες]

7. Αφού διαβάσετε το ακόλουθο απόσπασμα να αναφερθείτε στις διαφορετικές απόψεις που είχαν ο Θηραμένης κι ο Κριτίας και να δώσετε την άποψή σας σχετικά με τις προθέσεις του Κριτία.

[10 μονάδες]

Τον πρώτο καιρό ο Κριτίας κι ο Θηραμένης ήταν ομοϊδεάτες και φίλοι. Ο Κριτίας όμως -που ανάμεσα στ' άλλα είχε εξοριστή κιόλας από τους δημοκρατικούς- είχε διάθεση να σκοτώσει πολύν κόσμο, ενώ ο Θηραμένης εναντιωνόταν, λέγοντας ότι δεν ήταν λογικό να θανατώνουν ανθρώπους για μόνο το λόγο ότι τους τιμούσε ο λαός, έστω κι αν δεν πείραζαν σε τίποτα την καλή τάξη. «Στο κάτω-κάτω», τούλεγε, «κ' εγώ κ' εσύ έχουμε πει και κάνει πολλά για ν' αποκτήσουμε δημοτικότητα». Ο άλλος πάλι αποκρινόταν (γιατί φερόταν ακόμα φιλικά στο Θηραμένη) ότι όποιος θέλει να κυριαρχή είν' υποχρεωμένος να βγάλει από τη μέση εκείνους που θα μπορούσαν να του σταθούν εμπόδιο: «Κι αν φαντάζεσαι ότι επειδή είμαστε τριάντα κι όχι ένας η εξουσία μας δε χρειάζεται τόση φροντίδα όσο και μια προσωπική τυραννία είσαι ανόητος».

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!